

F R E D N I N G S V Æ R D I E R

KIRKESTRÆDE 5

KØGE KOMMUNE

Besigtigelsesdato:
Besigtiget af:
Journalnummer:

28.06.2012
Maria Wedel Gjelstrup
2011-7.82.07/259-0001

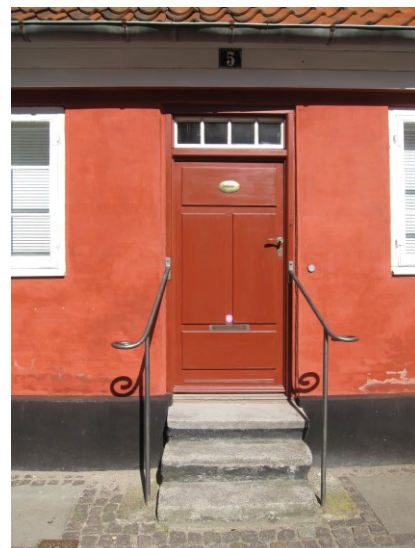
Kommune:
Adresse:
Betegnelse:
Fredningsår:
Omfang:

Køge Kommune
Kirkestræde 5, 4600 Køge
Kirkestræde 5
1984
*Forhuset (formentlig fra 1600-tallet,
den grundmurede gadeside mellem
1847 og 1857)*

— BYGNINGSBESKRIVELSE

Bygningen ligger i Kirkestrædes husrække, midt i Køges ældre bydel mellem Køge Kirke og Torvet.

Forhuset er opført i én etage af bindingsværk, hvoraf gadesiden er grundmuret. Gårdsidens to nordligste fag er fortsætter op i en teglhængt taskekvist af bindingsværk. Alle mure er rødkalkede over en pudset, sorttjæret sokkel, og gadesiden afsluttes af en hvidmalet bræddegesims. Taget er et opskalket heltag af røde vingetegl, hvorunder der på gårdsiden er synlige skalke- og bjælkeender. I rygningen findes en nyere skorstenspipe med sokkel, og i tagfladerne ses enkelte nyere tagvinduer. I facadens midterste fag sidder en nyere, rødmalet dør med pålagte fyldinger og et firedelt overvindue. Foran døren er en kalkstenstrappe med smedjernsgelænder. I gårdsiden findes en nyere, rødmalet pladedør beklædt med lister. Bygningens vinduer er alle hvidmalede og er forsynet med forsatsruder. Facadens vinduer er ældre, trerammede vinduer, mens gårdsiden er nyere et- og torammede vinduer. Sprosseopdelingen varierer mellem de forskellige vinduestyper. Bygningens sydgavl, der er synlig i nabobygningens portrum, er af egebindingsværk med lange skråstivere i yderfagene, og står overkalket i en lysegul farve.

I det indre er indrettet en bolig med en forstue og små værelser mod gaden, mens køkken og brygges ligger mod gården, og i midten af bygningen er et nyere badeværelse. Tagetagen er indrettet til en stor stue, hvor der er åbent til kip. Overfladerne er hovedsageligt nye, herunder trægulve, klinkegulve og gipslofter. I forstuen er en nyere fyrretræstrappe, ligesom alle døre med gerichter er af ubehandlet fyrretræ. Af ældre detaljer er bevaret enkelte bindingsværkssvæge, synlige loftbjælker i alle rum samt anverfere og stormkroge i gadesidens vinduer.

— BYGNINGSHISTORIE

Bygningen blev nævnt første gang i 1761 som en to stokværk høj og fire fag bred bygning. Allerede i 1791 blev det øverste stokværk fjernet, og huset blev forlænget med et fag. Mellem 1847 og 1857 blev gadesiden omsat i grundmur.

Under H.H. Engqvists gennemgang af Køges bevaringsværdige huse i 1978 stod gadesiden gulkalket og gårdsiden med sorttjæret bindingsværk og gulkalkede tavler. Vinduerne var på daværende tidspunkt rødmaledede.

— KILDER

Bevaringsværdige huse i Køge, udarbejdet af Hans Henrik Engqvist, 1978.

— MILJØMÆSSIG VÆRDI

Forhusets facade udgør en vægtig del af den ældre brolagte gade i Køges middelalderbykerne mellem Kirken og Torvet. Bygningen er, som meget af den indre bys karakteristiske bebyggelse, placeret ud til gadelinjen og tilpasser sig dermed det traditionelle gadenets lukkede randbebyggelser.

— KULTURHISTORISK VÆRDI

Forhusets kulturhistoriske værdi relaterer sig til bygningens opførelse i grundmur mod gaden og bindingsværk med gennemstukne bjælkeender og kvist mod gården. Bindingsværket vidner om de typiske arkitektoniske retningslinjer i en købstad i 1700-tallet, mens facadens fremtræden i grundmur afspejler udviklingen i Køge omkring år 1850, hvor det var et klart statussymbol at have grundmurede bygninger, i hvert fald facaden, så denne fremstod flot i gadebilledet og signalerede en hvis velstand.

Hertil kommer, at sydgavlens bindingsværk med de lange skråstivere i yderfagene, sandsynligvis stammer fra et ældre hus, som lå her før.

I det indre knytter den kulturhistoriske værdi sig til den delvist traditionelle planstruktur med stuer mod gaden, og køkken og bryggers mod gården. Hertil kommer den store skorsten og vinduernes ældre stormkroge og anverfer, der vidner om bygningens alder.

— ARKITEKTONISK VÆRDI

Den arkitektoniske værdi for Kirkestræde 3 knytter sig til den velproportionerede bygningskrop med et heltag, der har næsten ubrudte tagflader. Hertil kommer den enkle symmetriske facade, hvis høje, sorte sokkel giver en solid base og kontrasten imellem de røde mure og de hvidmalede vinduer får disse til at træder frem.

— BÆRENDE FREDNINGSVÆRDIER

I bygningens ydre knytter de bærende fredningsværdier sig til den pudsede facades symmetri, sydgavlens og gårdsidens bindingsværk samt gårdsidens kvist og de næsten ubrudte tagflader. Til de ældre bygningsdele, herunder de ældre vinduer i facaden, trappen med smedjernsgelænder, trægesimsen og gårdsidens synlige skalke- og bjælkeender. Hertil kommer den traditionelle materialeholdning.

I bygningens indre knytter de bærende fredningsværdier sig til bygningens etageadskillelse, de ældre loftbjælker, bindingsværksvæggene, skorstenen samt vinduernes anverfere og stormkroge. Hertil kommer den traditionelle materialeanvendelse.

— ANBEFALINGER

Det anbefales, at de ubehandlede bygningselementer som trappe, døre og gerichter males, da dette er deres korrekte og traditionelle fremtræden i en bygning fra 1600-tallet.

